

Sygn. akt II KK 569/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 17 stycznia 2022 r.

w sprawie **J. S.**

skazanego z art. 291 § 1 k.k.

kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść

od wyroku Rejonowego w O.

z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia oskarżonego od
popelnienia zarzucanego mu czynu, a kosztami procesu obciąża
Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O., orzekając w sprawie J. S., którego oskarżono o popełnienie czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, polegającego na tym, że w okresie od 15 do 22 czerwca 2016 r. w miejscowości M., w woj. [...], będąc

pełnomocnikiem firmy [...] P. [...], udzielił pomocnictwa nieustalonej osobie do wprowadzenia do obrotu handlowego palet bezprawnie oznaczonych podrobionym znakiem towarowym E. w ten sposób, że na wyprodukowanych przez siebie paletach drewnianych w ilości 690 sztuk zezwolił nieustalonej osobie na naniesienie znaku towarowego E. oraz nr [...], którego nie miał prawa używać, po czym tak oznaczone palety zostały pozostawione na terenie wymienionej firmy do dalszej sprzedaży, wyrokiem z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt II K [...], uznał oskarżonego za winnego tego, że w okresie od 15 do 22 czerwca 2016 r. w miejscowości M., będąc pełnomocnikiem firmy [...] P. [...], przyjął od nieustalonej osoby przeznaczone do wprowadzenia do obrotu handlowego palety bezprawnie oznaczone podrobionym znakiem towarowym E. w ten sposób, że na wyprodukowanych przez niego paletach drewnianych w ilości 690 sztuk nieustalona osoba naniosła znak towarowy E. oraz nr [...], którego nie miała prawa używać, po czym tak oznaczone palety zostały pozostawione na terenie wymienionej firmy do dalszej sprzedaży za zgodą oskarżonego, czym wyczerpał znamiona występkę z art. 291 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres dwóch lat próby. Orzekł też w stosunku do oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł i obciążył go kosztami sądowymi.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 14 listopada 2017 r.

Kasację od tego wyroku wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, zaskarżając go w całości, na korzyść oskarżonego.

Zarzucając rażące naruszenie prawa karnego materialnego, to jest art. 291 § 1 k.k., polegające na błędnej wykładni tego przepisu, a mianowicie na wadliwym zinterpretowaniu zawartego w nim określenia „rzecz uzyskana za pomocą czynu zabronionego” jako znamienia przestępstwa paserstwa, co skutkowało uznaniem J. S. za winnego przypisanego mu czynu, pomimo że zachowanie oskarżonego, w ustalonym stanie faktycznym, nie wyczerpało znamion przestępstwa określonego w tym przepisie, Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie J. S. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Podniesiony w kasacji zarzut jest trafny, a to pozwalało na uwzględnienie jej całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Ma rację Rzecznik Praw Obywatelskich, że zawarte w zaskarżonym wyroku rozstrzygnięcie oparto na wadliwej interpretacji pojęcia „rzeczy uzyskanej za pomocą czynu zabronionego” stanowiącego znamię przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. Sąd Rejonowy uznał w istocie, że każde nielegalne oddziaływanie na rzecz, nadające jej dodatkowe cechy, stanowi wystarczającą podstawę do stwierdzenia przestępnego pochodzenia rzeczy. Z wnioskowaniem takim nie sposób się zgodzić, na co słusznie uwagę zwrócił skarżący.

W tym zakresie odwołać się trzeba, do wypracowanej przez Sąd Najwyższy stabilnej linii orzeczniczej, zgodnie z którą pod użytym w art. 291 § 1 k.k. pojęciem „uzyskania rzeczy za pomocą czynu zabronionego” należy rozumieć wyłącznie wejście w jej posiadanie w wyniku posłużenia się czynem zabronionym przez przepisy prawa karnego. Nie jest ono więc tożsame z pojęciem „rzeczy pochodzącej z czynu zabronionego” i nie obejmuje przypadków wytworzenia czy przetworzenia rzeczy w taki sposób, że uzyskuje ona walor nielegalności (por. np. uchwała z dnia 19 lipca 1995 r., I KZP 27/95; wyrok z dnia 22 czerwca 2010 r., sygn. akt III KK 29/10).

Powyższa kwestia była wielokrotnie analizowana przez Sąd Najwyższy również w kontekście znaków towarowych i relacji między przepisami art. 291 k.k. i art. 292 k.k. a przepisem art. 305 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (jedn. tekst: Dz.U. z 2021 poz. 324). W uchwale z dnia 30 czerwca 2008 r., sygn. akt I KZP 8/08, wskazano, że zachowanie niebędące „wprowadzeniem do obrotu” w rozumieniu art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej, a polegające na udziale w dalszym obrocie towarami oznaczonymi podrobionymi znakami towarowymi, nie stanowi występkę określonego w art. 291 k.k. ani w art. 292 k.k., wobec niewypełnienia znamienia „rzecz uzyskana za pomocą czynu zabronionego”. Stanowisko to, potwierdzone w szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego (zob. np. wyroki: z dnia 1

kwietnia 2011 r., III KK 62/11; z dnia 19 kwietnia 2012 r., III KK 53/12; z dnia 23 maja 2013 r., III KK 91/13) jest słuszne, a dzielając argumentację przedstawioną w powołanych judykatach, zauważyć dodatkowo trzeba, że przyjęcie odmiennej wykładni doprowadziłoby do nieakceptowalnego rozszerzenia zakresu zastosowania art. 291 k.k. i 292 k.k. Karalnym stałoby się – przykładowo – nabywanie przez konsumenta podrabianej odzieży i to w sytuacji, gdy ustawodawca nie przewidział w ogóle jego odpowiedzialności karnej na gruncie ustawy - Prawo własności przemysłowej.

Przedstawione wyżej stanowisko znajduje również odpowiednie zastosowanie na gruncie niniejszej sprawy, co każe stwierdzić, że przyjęcie przez Sąd Rejonowy, iż zachowanie oskarżonego, który nie sprzeciwił się pozostawieniu na placu prowadzonej firmy palet oznaczonych przez nieustaloną osobę podrobionym znakiem towarowym, realizowało znamiona paserstwa z art. 291 § 1 k.k., stanowiło rażące naruszenie tego przepisu. Naruszenie to miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, gdyż skutkowało niezasadnym przypisaniem oskarżonemu odpowiedzialności karnej.

Co istotne, w granicach przypisanego czynu i poczynionych ustaleń faktycznych nie jest możliwe uznanie, że oskarżony zrealizował znamiona innego przestępstwa, które zostało jedynie niewłaściwie zakwalifikowane. Nie ustalono bowiem, aby oskarżony zlecił oznaczenie palet podrobionym znakiem towarowym bądź uczestniczył w obrocie takimi paletami. Co więcej, z treści zaskarżonego wyroku i jego uzasadnienia wynika wprost, iż podstawę faktyczną rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego stanowiło ustalenie, że to nie oskarżony, lecz inna nieustalona osoba, z którą zawarł on umowę sprzedaży palet, naniosła na nie podrobione znaki towarowe. Zgodnie z ustaleniami Sądu Rejonowego oskarżony nie podjął działań prowadzących do zaprzestania przez nią tego „procederu”, ale z względu na to, że nie ciążył na nim prawny, szczególny obowiązek niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego, zaniechanie takich działań nie wyczerpuje znamion pomocnictwa do przestępstwa z art. 305 ust. 1 ustawy – Prawo własności przemysłowej.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego czynu.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 632 pkt 2 k.p.k.